

TRIBUNAL
CONFESSARIORUM

E T

ORDINANDORUM

Casibus Illustratum, & Auctum.

TRIBUNAL
CONFESSARIORUM
ET ORDINANDORUM
R. P. MARTINI WIGANDT

Ordinis Prædic. SS. Theologiæ Magistri, ejusdemque in celeberrima & antiquissima Universitate Viennensi Doctoris, ac quondam studii Generalis in Conventu Primi Moderatoris.

Complectens Materias

THEOLOGICO-MORALES

Juxta probabiliora ac inconcussa Dogmata Angelici, ac Quinti Ecclesiæ Doctoris D. THOMÆ AQUINATIS ejusque invictissimæ Scholæ.

NUNC PRIMUM

COMPLURIBUS MISCELLANEIS CASIBUS

Desumptis ex gravioribus Auctōribus

AUCTUM, & ILLUSTRATUM;

Adjunctis utrobique dubitandi, & resolvendi Rationibus.

CUM GEMINO TRACTATU PROPOSITIONUM
*damnatarum, & Bullæ Cruciatæ R. P. FRANCISCI VIDAL
Sacre Theologiæ Lectoris ejusdem Ordinis.*

PISAURI, MDCCXLVIII.

Prostant

VENETIIS

Apud Nicolaum Pezzana.

SANCTO SANCTORUM,
SACERDOTI IN ÆTERNUM,
VERBO INCARNATO,

Se & Verba sua Auctor consecrat,

SANCTE Sanctorum, Sacerdos Æterne, Judex Supreme, **VERBUM CARO FACTUM!** benignis auribus percipe verba mea, quibus Sacerdotum Tuorum **TRIBUNAL** ex sua infirmitate inaccessibili adrepat, seque humilimè substernit **MAJESTATIS TUÆ** Solio. Felicitatem etenim quærit in suo principio & centro. Redit ad fontem, unde exivit. Ex alieno liberalis; quod Tuum est, **TIBI** tribuo. Verba quæ & quot amplectitur, Tua sunt, qui es Dux omnis Verbi, Doctrina mea, quæ in eis est, non est mea, sed est illius **VERBI**, quod è Crucis pulpito paucis verbis: *Bene scripsisti de Me, Thoma*, omnia *Thoma Aquinatis* verba censuravit, approbavit, justificavit. Tu *Verbum Patris* es, Thomas (Adverbium Filii) *bene* tuum eructat Verbum bonum. Verba Thomæ à **VERBO** Patris probata sunt, testimonio indefinito, ideòque universali. Ergo absque omni prorsus errore scripsit qui censuratur, dum nec fallere, nec falli potest qui censurat, & probat. Quidni proin **TRIBUNALIS** hujus verba, infinitis *Ticulis Verba* Patris debita, singulari sacramentum **TIBI** submissione: Judicium namque est mundi, eapropter ad Supremum appellat Judicem. **TRIBUNAL** Confessariorum est, Tu ligandi atque solvendi potestatem dedisti: aperis & nemo claudit, claudis & nemo aperit. Examen Ordinandorum est, Tu Summus es Sacerdos, cujus Sponsa Ecclesia est, sicut castrorum acies ordinata: Tuique Sacerdotii Character noster est participium. Tu **VERBUM** Divinum es, munus, quod offero, Divina sapit, quia Theologicum est. Tu **VERBUM** practicum es, portans omnia **VERBO** virtutis Tuæ, quo cæli firmati sunt: ideòque Theologicam practicam Tibi dedico. Tu brevitatem amas, **VERBUM** es abbreviatum, hinc Theologiam abbreviatam immensi quodammodo Theologici Moralismi Synopsis **TIBI** consecro. Tibi, inquam, qui scientiarum Dominus es, cujus sapientiæ non est numerus; qui Sapientia Tua attingis à fine usque ad finem fortiter, & disponis omnia suaviter in numero, pondere, & mensura. **TIBI**, qui scibilis Universi es **ALPHA & OMEGA**: Theologorum omnium Vox & Echo: Prophetarum inspirator: Apostolorum Magister: Evangelistarum Doctor: Doctorum vita. Doctores sine hoc **VERBO** sunt sicut corpus sine anima, in ipso vivimus, movemur & sumus. Hoc **VERBUM** Doctorum Sol & radius est, sine quo **VERBO** sunt sicut Cælum sine Sole, sicut Sol sine radio. Hoc **VERBUM** Doctorum ignis, ardor & flamma est, sine quo **VERBO** sunt sicut ignis sine ardore, uti ardor sine flamma. Hoc **VERBUM** totius Theosophiæ radix, medulla & succus est, sine quo **VERBO** Theologi sunt sicut arbor sine radice, radix sine medulla, sine succo. Tu, ò **SUMME SACERDOS!** **VERBUM** es, quod Davi-

dem

TRACTATUS PRIMUS,

ET

PROŒMIALIS,

De Requisitis in Confessario.

Nulla est disciplina vel ars, etiam liberalis ac mechanica, cujus in Magistrum antequam quis creetur, non sit Candidato subeundum Examen; vel opere ipso sive artefacto comprobandum, quod eos in arte fecerit progressus, ut Magistrorum Catalogo possit merito accenseri: Nam sunt plerique (ait S. Greg. in Prolog. Pastor.) qui dum metiri se nesciunt quae non didicerunt, dicere concupiscunt: qui pondus Magisterii tanto levius aestimant, quanto iam magnitudinis illius ignorant. Et his va! & vel maxime va! illis, qui se inscitiamque suam metiri nesciunt, cum qua animarum cura, muneri, angelicis etiam humeris formidando, se accingunt, saepe quo stupidores, eo ad id promptio-

res: quæstui temporali interdum magis, quam spirituali, inhiantes. Hinc non mirum, quod animarum Curæ applicandi prius citentur ad Tribunal, rigide examinandi, an Magisterio digni, inque aliorum Doctores ac Judices sint creandi nec ne, Pro quorum eruditione sit

EXAMEN UNICUM.

De Examine, Potestate, Virtutibus, Scientia, Officio, & Obligatione Confessarii.

De quibus Angelicus Doctor agit partim in Supplemento 3. Partes, qu. 8. & 18. & 19. partim extra Summam in Opusculis 64. & 65. de Officio Sacerdotis & cautela in Confessione habenda, ac de modo confitendi, composuit.

QUÆRIT. Ad Curam animarum aspirans teneris te prius subire examini, in quo teneris ac judicaris, an ad arduum & tremendum hoc officium sis aptus nec ne?

R. Respondes. Turissime & probabilissime verbis Conc. Trid. Sess. 13. c. 17. *Quamvis Presbyteri in sua ordinatio potestatem absolventi a peccatis accipiant, docerunt tamen sancta Synodus, nullum etiam Regularem, posse confessionem secularium, etiam Sacerdotum, audire, nec ad id idoneum reputari, nisi aut Parochialis Beneficium, aut ab Episcopo per examen, si in illis videbitur, aut alias idoneo iudicetur: & approbationem, quæ gratis detur, obtineat: privilegium & consuetudinem quancunque, etiam immemoriali, non obstantibus.*

Ex his Concil. Trid. verbis ad Quæsitum Respondes sub distinctione: Si cui legitime est collatum beneficium curatum, seu habens anocam curam animarum, non indiget alio examine, approbatione, vel expositione: & sic fit in Parochis; eo ipso enim, quod Episcopus talem censuerit idoneum pro administratione officii Parochialis (quod iudicium etiam solet fieri per examen) eam approbavit & exposuit ad audiendas Parochianorum confessiones: nisi forte in ea Diocesi obstaret specialis Constitutio Synodalis, ut scribitur esse in diocesi Constantiensi. Verum Religiosus, etiam exemptus, non Parochus, speciali examini se sistere tenetur.

II. Sed quis, si Religiosus ad Curam animarum, si Tribunal Confess.

ve ad confessionum audientiam aspirans, sit Superior seu Prelatus alicujus Monasterii vel Provincie, si Licentiatos vel Doctor Theologos, si Publicos Professores, nonne eo ipso est liber ab examine?

R. Non est, si Parochiali beneficio caret.

Ratio. Quia Conc. Trid. universaliter debuit, nullum Sacerdotem, etiam Regularem, posse secularium, etiam Sacerdotum, confessiones audire, nisi, &c. Ubi autem Lex non distinguit, neque nos distinguere debemus, ut dicit Jura. Et licet tali viro non deest scientia, forte tamen deest experientia & prudentia ad hoc conscientie forum necessarius: cujus proinde examen Episcopo committitur.

Edne ergo Episcopis examen illud semper liberum?

III. Affirmo juxta quod revocando privilegia a scripto 1567. quoad hoc concessa dehnit S. Pius V. anno 1571. octavo Idus Augusti in Bulla, quæ incipit: *Romani Pontificis providentia*. In qua sic statuitur: Hæc nostra perpetua Const. decernimus & declaramus, decretam Conc. Trid. de Approbatione Regularium, audiendis confessionibus secularium prepositorum, observari debere etiam in omnibus Regularibus quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium, etiam si sint Lectores, aut in Theologia, etiam de Superiorum licentia, graduati vel promoti, vel a suis Magistris Generalibus, vel Provincialibus Ministris, secularium Confessionibus audiendis exempti. Volumus tamen, eos, qui tenent ab Episcopo in Civitate & Diocesi sua prius examine approbati fuerint, ab eodem Episcopo iterum non examinari; ab Episcopo autem successore pro majori conscientie suæ quiete examinari denique poterunt. Hæc ibi. De quibus redibit sermo infra in Tract. de Penit. circa Bullam Clem. X. quæ incipit: *Suprema*. Vide Tract. 13. n. 26. & seqq.

IV. Sed nonne Episcopus, etiam Vicarius hoc examen Religiosis, graduatis, ac promotis, potest remittere?

R. Potest remittere omnibus, de quorum sufficientia & idoneitate se moraliter certum aestimat, præsertim graduatis, promotis, ordinariis Professoribus.

Ratio. Quia discretio (quæ est mater virtutum) honestas & æquitas postulat, ut non examinentur tales, qui